

Per viure humanament fa falta alguna cosa més que «el pa i circ» dels romans. Per viure humanament ens cal el pa de l'esperit: criteris, cultura, valors com la justícia, la pau, el respecte, el bé.

Lluís Sunyer

Els temes dels discursos papals han tocat de prop els principals reptes del país. Des d'aquest punt de vista, no han estat simplement boniques paraules sinó que ha volgut donar missatges interpel·ladors.

Jaume Flaquer

Ara fa 40 anys, el diumenge 7 de novembre de 1982, el papa Joan Pau II va ser a Montserrat i Barcelona en una de les etapes de la seva visita pastoral a Espanya, la primera d'un pontífex del segle XX al nostre país.

Norbert Miracle

EL BON PASTOR

Revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 151
desembre 2022

Any XIII

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Homilia en la celebració de Sant Narcís.....	6
LLUÍS SUNYER	
Francesc torna a visitar un país musulmà.....	8
JAUME FLAQUER	
Fascinació creixent.....	10
JOSEP MANUEL VALLEJO	
Va ser una visita diferent.....	12
NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA	
Tercera edició del Missal Romà.....	14
JOSEP MIQUEL BAUSSET	
<i>El bon prevere i l'estil de Déu.....</i>	<i>16</i>
LLUÍS VIDAL	
40 anys de l'ordenació presbiteral.....	17
JOSEP QUERALTÓ SERRANO	
Siguem conscients del moment que vivim!.....	19
+ SEBASTIÀ TALTAVULL	
<i>Sant Josep. Magisteri i catequesis del papa Francesc.....</i>	<i>21</i>
JOSEP MARIA TURULL GARRIGA	
Felicitació Nadalenca.....	22
BLAI BLANQUER	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral Josep Pont i Gol*

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

Hem encetat el nou any litúrgic, i ens disposem a escoltar –i a predicar– l'Evangelí segons Mateu cada diumenge. Recomencem el cicle de tres anys amb els textos de l'Evangelí anomenat «eclesial» perquè té la comunitat al bell mig del seu pensament. I també hi té la nova Llei, que és el Sermó de la muntanya, les paraules de Jesús que són criteri de vida i d'acció, de compromís i de felicitat evangèliques. Mateu és com una catedral gòtica, amb una estructura massissa i segura, en la qual les paraules de Jesús apareixen ben disposades, sovint simètricament col·locades, sempre plenes de sentit i de força. Mateu és un evangeli que convida a la lectura litúrgica i a unes homilies ben estructurades, carregades de tons concrets arrelats en la vida cristiana. Mateu és un evangeli sense l'art literari de Lluc, ni la narrativitat trepidant de Marc, ni la dialèctica poderosa de Joan. Amb un llenguatge entenedor, que dona bo d'escoltar i de repetir una vegada i una altra, Mateu és l'evangeli dels *dicta Jesu*, de les paraules de Jesús, aplomades, cisellades, interpel·lants.

Mateu és l'evangeli de la conducta cristiana, de la concreció en els comportaments. Una de les seves preguntes fonamentals és com viure en cristià, no individualment sinó dins la comunitat de deixebles. Aquesta paraula, «deixebles», és molt freqüent en Mateu. Jesús sempre té «deixebles» al seu voltant, i a més hi ha la «gent», el poble, els qui s'interessen per ell i el seu missatge, els qui el comprenen o no el comprenen, però pels quals Jesús sent una compassió immensa, veient-los anar d'ací d'allà com «ovelles sense pastor». Li dol que els qui se n'haurien d'ocupar no ho facin, sinó que, ben al contrari, els facin dur càrregues impossibles de portar, ell que havia dit: «El meu jou és suau, i la meua càrrega lleugera» (11,30). Jesús és el Messies i Senyor, i en tant que Rei universal es preocupa pels més petits, fins al punt de fer d'aquests la mesura de l'acció de cadascú: «tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (25,40). La mesura de la fe és l'amor, perquè creure en Jesús inclou veure en els pobres el rostre mateix del Senyor. Qui segueix aquest camí serà realment un «pobre en l'esperit»: s'inclinarà davant de Déu i davant els preferits del Pare. Llavors aquest podrà dir a Jesús allò que Pere va dir-li dins el llac: «Realment ets Fill de Déu!» (14,33). I sabrà anar «a tots els pobles» i els farà «deixebles» del Ressuscitat, «batejant-los i ensenyant-los a guardar» les paraules de Jesús, l'evangeli de la salvació i del consol (28,20).

Preguntem-nos quina és l'espiritualitat de l'Evangelí segons Mateu. L'Evangelí que comença amb la genealogia de Jesús, el Messies jueu, fill d'Abraham i de David, explica sovint que Jesús és el compliment de la promesa de Déu. L'esquema de promesa –

compliment fa veure que Jesús és la plenitud del disseny diví sobre el món i la història. Hi ha una *mens* salvadora en Déu que es fa realitat en l'Emmanuel, el Déu amb nosaltres, que ve per salvar dels pecats el seu poble. Jesús és la salvació de Déu en la història humana, el qui duu a terme les velles profecies, sobretot les d'Isaïes i Jeremies, profetes esmentats explícitament en l'Evangeli. La lectura d'aquests dos profetes és una preparació excel·lent per endinsar-nos en l'espiritualitat de Mateu.

La realització del disseny de Déu té un nom propi: Jesús, Messies d'Israel i Senyor de l'Església. La figura de Jesús omple tot l'Evangeli, el permeabilitza, el fecunda. La cristologia de Mateu insisteix una vegada i una altra en la conjunció, en Jesús, de la humanitat i divinitat. Aquesta unió d'horitzons arriba al punt culminant en l'escena final de l'Evangeli on les muntanyes de les benaurances i de la transfiguració es converteixen en la muntanya des de la qual el Ressuscitat envia els deixebles a la missió. Jesús afirma d'haver rebut plena autoritat al cel i a la terra, en l'àmbit de Déu i en el món humà. És Senyor dels temps i dels segles, del món de dalt i de baix, i per això el seu nom és poderós i amic. En Jesús es troben unides la màxima autoritat i la màxima proximitat. Mateu convida a la invocació i a la confiança en Jesús. Com en l'escena de Pere a la barca, en la qual l'apòstol es fia de Jesús i va caminant cap a ell, mentre que després s'ha d'agafar a la seva mà poderosa perquè tem d'ofegar-se, el deixeble ha de recórrer a Jesús sempre i en tot lloc: «Home de poca fe? Per què has dubtat?» (14,33).

Però Jesús és alhora el mestre, que reuneix al voltant d'ell dotze deixebles, que evocuen les dotze tribus d'Israel (cap. 10). Aquests tenen la tasca d'escoltar i de parlar. S'han de fer seves les paraules de Jesús i, quan arribi l'hora de les dificultats, no han de tenir por, ja que l'Esperit els posarà a la boca les paraules adients. Ras i curt, el deixeble en té prou de ser com el seu mestre, en els moments bons i en el moment de la prova. Jesús remarca que els deixebles parlin, que pregonin des dels terrats la veritat de l'Evangeli, sense temença, amb l'audàcia evangèlica que mai no és arrogant ni menyspreadora. La missió se sosté sobre la confiança en el Pare, que té comptats tots els cabells del cap, en el Crist, que no abandona els qui el segueixen, i en l'Esperit, que comunica el do de la paraula. Brilla l'espiritualitat de la confiança, en virtut de la qual un es mostra disposat a perdre la vida, a prendre la seva creu i a posar l'amor de Jesús pel davant de res més, fins i tot de la pròpia família.

Jesús reuneix els deixebles per ensenyar. Ho fa ran del Sermó de la muntanya i del Sermó sobre la història i el futur escatològic, que també és pronunciat en una muntanya, la de les Oliveres. En tots dos casos (5,1 i 24,3) Jesús s'asseu i parla. Instrueix els deixebles tal com Déu va parlar en el Sinaí i va donar a Moisès les taules de la Llei. Els deixebles reben les paraules de Jesús com la nova Llei, com els nous manaments. Jesús inclou el decàleg però va més enllà. Així queda formalitzat en les sis antítesis (cap. 5), en què reprèn els manaments del Sinaí però els reformula, els eixampla, perquè els troba insuficients. No n'hi ha prou de prendre la Llei del Sinaí i interpretar-la tal com fan els rabins fariseus. La

justícia més gran consisteix a dur a plenitud els llibres de la Llei i dels Profetes, a dur fins al final la promesa.

Així, la primera antítesi reprèn el cinquè manament, el no mataràs, i transforma l'eliminació física de l'altre, l'homicidi, en la seva eliminació moral i existencial. La ràbia, l'insult i la maledicció són tres esglaons de negació real de l'altra persona, la gravetat dels quals és equiparable al fet de llevar-li la vida. Hom es pot preguntar si no es tracta d'una exageració, raonar d'aquesta manera. Certament, Jesús fa servir un llenguatge hiperbòlic, la intenció del qual és fer comprendre, al qui es pensi que en té prou de no matar, que hi ha moltes maneres d'eliminar l'altre, d'anul·lar-lo, de despullar-lo de la seva dignitat.

L'espiritualitat de Mateu passa pel reconeixement de Jesús com a Mestre i Senyor mitjançant la pràctica de l'Evangeli del Regne. El deixeble viu de manera alternativa, tant en relació als qui es pensen que n'hi ha prou de complir la Llei de Moisès, com en relació als qui es comporten com si no hi hagués cap Llei. El deixeble no practica un nou legalisme, sinó que guarda les paraules de Jesús, que són ocasió d'escàndol per a molts.

Així, si prenem l'última antítesi, la que es pregunta per qui són els altres que he d'estimar, i Jesús respon que entre «els altres» també hi entren els enemics, la tensió conceptual arriba al màxim: estimar els enemics, no odiar-los, pregar per ells, no maleir-los. Sembla una proposta impossible de realitzar, que xoca contra els sentiments més «naturals» de la persona. Però Jesús proposa l'única manera de superar allò que podríem anomenar «la lògica de l'enemic», la que es troba a l'origen de totes les guerres. En efecte, quan un poble ja no és anomenat pel seu nom propi sinó que rep el nom de «l'enemic», aleshores la guerra ja ha començat, sense que s'hagi disparat ni un sol tret. L'única manera de fer que la pau no es trenqui, és apartar la lògica de l'enemic amb aquella paraula de Jesús que converteix, dins el cor, l'enemic en l'amic pel qual es prega. Les antítesis del Sermó de la muntanya acaben, de fet, amb un discurs sobre la pau entre els pobles i entre les persones.

Finalment, l'espiritualitat de Mateu és fortament comunitària. El poble a qui es confia el Regne perquè el faci fructificar (21,43), rep una gran responsabilitat gran, la de ser portadora de l'Evangeli, perquè viu i practica el Sermó de la muntanya, començant per les benaurances. L'Evangeli de Mateu prové d'un àmbit jueu que s'ha convertit a la fe cristiana i ha reconegut en Jesús, mort i ressuscitat, el Messies promès i enviat, el Fill de Déu. Per tant, s'hi viu amb força el fet de pertànyer a la comunitat de deixebles (cap. 18). La comunitat no és una agregació d'individualitats sinó un cos articulat per la fraternitat, segons allò de «tots vosaltres sou germans» (23,8). La paternitat és tan sols de Déu, i l'únic guia o líder és el Crist. No hi ha, doncs, més pares ni més líders. La comunitat està cohesionada per la presència de Jesús enmig d'ella: «allí on n'hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells» (18,20). La llei interna de la comunitat és la llei del perdó, i la pràctica primera ha de ser l'amor als més petits, als pobres i descartats.

Mateu col·loca els carreus de la seva edificació evangèlica amb una destresa i una consistència admirables. Tot encaixa, res no és superflu. El seu Evangeli és tan cristològic com eclesiològic. De fet, l'autor, que es presenta com un antic publicà, s'amaga darrere aquell rabí «que s'ha fet deixeble del Regne del cel» i és assimilat a un cap de casa, que «treu del seu tresor coses noves i coses velles» (13,52).

Que durant tot l'any litúrgic seguim amb goig i fruit l'itinerari de l'Evangeli «eclesial»!

Bon Advent i bon Nadal del Senyor Jesucrist!

Un sol cor i una sola ànima

Homilia en la celebració de Sant Narcís

LLUÍS SUNYER

*prevere del bisbat de Girona
administrador diocesà del bisbat*

Avui celebrem la festa del nostre patró, sant Narcís. Les Fires són una mica com les festes de l'entrada de l'hivern. Els que ja som grans recordem que aquests dies la bona gent dels pobles que veníem a les fires de Girona ens posàvem abrics i bufandes per iniciar la nova estació. Ara, amb això del canvi climàtic sembla que el fred arribi més tard. Sigui com sigui, amb fred o amb pluja o amb sol, són les Fires de Girona.

La festa és alguna cosa més que un bon repic de campanes, o un bon dinar o sopar, o no treballar, o fer que la ciutat es mogui a ritme d'espectacles de sardanes o de fires al carrer. La festa és celebració joiosa, comunitària, que fa possible que ens trobem amb familiars i amics i que els ciutadans se sentin cofois del que són i de la ciutat que els ha gestat o els ha acollit.

Tota festa és inseparable de la celebració. Tot el que és festiu en el pla humà, sigui en l'ordre polític, cultural o religiós; tot el que és festiu per a una ciutat, per a una persona, per a una família o per a qualsevol altre col·lectiu, tendeix a celebrar-se. Catalunya celebra l'11 de Setembre; les persones celebrem l'aniversari del naixement o del casament; els cristians, a més dels diumenges i la festa dels patrons, celebrem la Pasqua i Nadal.

El que és festiu, bo i amable per a l'ésser humà, ho celebrem.

Ara bé, no podem confondre la festa amb les vacances o amb la simple diversió. Cada cosa té el seu valor i la seva importància. Les vacances són necessàries: és necessari descansar del treball estressant de durant l'any i tenir més temps per a la família o per als amics, però les vacances no són les festes d'una ciutat ni són una festa religiosa o familiar. La diversió és necessària, però no és el mateix passar-s'ho bé que celebrar una cosa.

El que sovint ens passa és que estem buidant de sentit la nostra vida social i cultural, i fins i tot la vida cristiana. L'estem buidant de contingut i ens trobem que sovint no sabem què celebrem. O simplement no celebrem res. Certament, tenim espectacles de tota mena a les barraques de la Devesa o per les places de la ciutat. Tenim mil coses per consumir, però a molts conciutadans tant se'ls en dona que sigui sant Narcís, carnestoltes o Nadal. Els agrada «fer festa», però no saben què celebrem. Ens pot passar allò que deia el poeta: «Per què volem cançons si no tenim res per cantar?».

Una ciutat –la convivència humana– es construeix amb alguna cosa més que amb plans d'urbanisme o de mobilitat. Fan falta valors i criteris vàlids. I els valors no es venen pas en cap àrea de supermercat ni els pot legislar cap ple municipal.

Si invertíssim en educar per a la convivència i en valors, la meitat del temps que invertim en esforç i diners en armament, o en l'esport com a negoci, segurament aniríem fent pujar el llistó del respecte i de la convivència.

Mai no farem prou esforç per a l'educació a les escoles, a la universitat, per crear un clima d'honradesa en les relacions laborals o de sinceritat en les relacions familiars.

Mai no farem prou per crear un clima de solidaritat amb els qui més pateixen les conseqüències de la crisi econòmica i dels qui estan en risc d'exclusió social o d'extrema pobresa.

Mai no farem prou per crear un clima de diàleg entre les diferents religions o cultures.

Mai no farem prou perquè les diferents opcions polítiques trobin camins de diàleg i d'entesa per treballar junts per una societat més justa i solidària.

Amics gironins, si de veritat volem construir un futur per a les noves generacions hem d'omplir de sentit la vida en tots els seus diferents aspectes: el treball, l'amor, la sexualitat, l'oci, la política... i la festa.

El contingut profund de la festa no són els focs artificials, que és bo que hi siguin perquè ens fan mirar enlaire i contemplar la bellesa i l'harmonia dels colors i de les figures. Ara, el contingut profund de la festa i de les fires de Girona és el que creiem en el fons de la nostra vida. No oblidem que la cultura –i les festes també són cultura– és l'expressió d'allò que creiem, del que una època i una ciutat creuen.

Per viure humanament fa falta alguna cosa més que «el pa i circ» dels romans. Per viure humanament ens cal el pa de l'esperit: criteris, cultura, valors com la justícia, la pau, el respecte, el bé.

I aquesta crida va per a tothom: creients i no creients, catòlics, evangelistes, musulmans o d'altres religions. Ara, als qui de nosaltres ens professem creients en Jesús ressuscitat

se'ns demana una mica més: que siguem testimonis de Jesús i del seu Evangeli amb paraules i fets... I això no és fàcil. Com tampoc no ho devia ser per als primers testimonis de la fe a casa nostra: Feliu, Narcís i tants d'altres que ens han precidit en aquest camí. Avui els recordem perquè gràcies a ells som el que som. No podem ajudar a créixer unes futures generacions sense passat, és a dir, sense arrels. Girona no és només la Girona d'ara sinó el fruit de tots els qui han viscut i trepitjat la nostra ciutat fins al dia d'avui.

I ara en farem Eucaristia, acció de gràcies, tot demanant per Girona i els gironins i gironines, els de sempre i els que han vingut com a nous ciutadans.

Presents com el llevat

Francesc torna a visitar un país musulmà

JAUME FLAQUER, SJ

*Director de la Càtedra Andalusina per al Diàleg de les Religions
Facultat de Teologia de Granada - Universidad Loyola*

El Papa Francesc torna a visitar el Golf, torna a visitar un país musulmà i torna a situar la qüestió de la fraternitat universal com un dels elements clau del pontificat. Ho fa després d'una visita recent al Kazakhstan (de 70% població musulmana) i de les significatives visites a l'Iraq i als Emirats àrabs. De fet, ha fet constant referència al document que va signar amb el rector i gran Imam de la Universitat d'al-Azhar a Abu Dhabi fa ara tres anys i mig. No solament per la proximitat política i geogràfica entre els dos petits països sinó perquè també ha volgut fer-se present l'Imam d'al-Azhar.

Els temes dels discursos papals han tocat de prop els principals reptes del país. Des d'aquest punt de vista, no han estat simplement boniques paraules sinó que ha volgut donar missatges interpel·ladors, “*suaviter in modo*” però “*fortiter in re*”: el treball efectiu de les religions per la pau, la cruel guerra del Iemen (on estan implicats els aliats de Bahrain, Aràbia i Emirats contra l'Iran), la situació dels treballadors estrangers, la importància de permetre l'escolarització de les noies, el reconeixement de la dona en l'espai públic, passar de la tolerància a la llibertat religiosa, la inclusió política de les minories, la pena de mort, el tractament dels presos i les qüestions ecològiques.

La majoria d'aquests temes els va tractar ja en el primer discurs a les autoritats, en arribar, que va ser probablement el més significatiu. Després va tenir intervencions en un fòrum per a la convivència humana entre Orient i Occident de caire interreligiós (amb

sunnites i xiïtes), una trobada ecumènica amb altres cristians i una eucaristia significativa.

El Papa ha utilitzat dues imatges de la geografia local com a “*captatio benevolentiae*” però que li han permès expressar el seu missatge, una és la l’*“arbre de la vida”* i l’altra és a partir del significat àrab del nom del país, Bahrain: dos mars. Pròpiament, el país no és istme que divideixi dos mars sinó que és més aviat un arxipèlag de 36 illes situades a l’est d’Aràbia Saudita (amb qui està connectat per un pont) i al nord de la península de Qatar. En el fòrum per al diàleg va prendre aquesta imatge per reprendre la idea que travessava també tota la *Fratelli Tutti*, la unitat en la diversitat. També reprèn la mirada des del cel d’aquella pregària interreligiosa a la terra d’Abraham en la seva visita a l’Iraq, i utilitza novament la imatge del mar i de la navegació d’aquella homilia al principi de la pandèmia (ara, però, la humanitat no està en una sola barca sinó en un mateix mar):

La paraula “Bahrain” evoca, en efecte, “dos mars”. Pensem en les aigües del mar, que connecten les terres i posen en comunicació les persones, unint pobles distants. «El que la terra divideix, el mar ho uneix», diu un antic refrany. I el nostre planeta terra, vist des de dalt, es presenta com un immens mar blau, que ajunta ribes diverses; des del cel sembla que ens recordem que som una única família; no illes, sinó un únic i gran arxipèlag. És així que l’Altíssim ens vol i aquest país, un arxipèlag de més de trenta illes, bé pot simbolitzar el seu desig. I, tanmateix, vivim un temps on la humanitat, connectada com mai abans no ho havia estat, es troba molt més dividida que unida. (...) I, lamentablement, Orient i Occident s’assemblen cada cop més a dos mars contraposats. Nosaltres, en canvi, estem aquí reunits perquè volem navegar al mateix mar, triant la ruta de l’encontre i no la del conflicte.

L’altra imatge utilitzada en el viatge és molt més específica d’aquest país mig desèrtic, la de l’*“arbre de la vida”* (*shajarat al-hayat*), que és un arbust que resisteix a la sequera gràcies a les seves arrels. En el discurs d’arribada a les autoritats del país, la va prendre com a base per parlar de les arrels històriques del país (que, per cert, va ser un important centre nestorià abans de l’arribada de l’islam) i per fer una crida a no deixar que s’assequin les arrels de la humanitat:

L’“arbre de la vida” (...) és una acàcia majestuosa, que sobreviu des de segles en una zona desèrtica, on les pluges són molt escasses. Sembla impossible que un arbre tan llonge resisteixi i prosperi en aquestes condicions. Segons diuen, el secret és a les arrels, que s’estenen per desenes de metres sota el terra, aconseguint dipòsits d’aigua subterranis(...) El Regne de Bahrain està compromès a investigar i valorar el seu passat, que dona compte d’una terra summament antiga, a la qual, des de fa mil·lennis, els pobles acudien atrets per la seva bellesa, deguda particularment a la gran quantitat de fonts d’aigua dolça li van donar la fama de ser paradisiàca (...) Un aspecte destaca d’aquesta terra: ha estat sempre lloc de trobada entre poblacions diverses (...) Pensem en canvi a l’arbre de la vida i als àrids deserts de la convivència humana, i distribuïm

l'aigua de la fraternitat. No deixem evaporar la possibilitat de la trobada entre civilitzacions, religions i cultures, no permetem que s'assequin les arrels del que és humà!

Una vegada més, doncs, el Papa Francesc ha situat la fraternitat universal en el centre del seu missatge, on les religions haurien de ser part de la solució dels greus problemes mundials i no part del problema. Probablement per això també, en la recent reforma de la Cúria de Roma, s'ha mantingut la independència del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós tot “elevant-lo” a la categoria de “Dicasteri”.

Al servei de l'Evangelí

Fascinació creixent

JOSEP MANUEL VALLEJO, OFMCap
guardià del convent de Pompeia, Barcelona

Aquesta expressió, manlevada de la germana Cristina Kaufmann, carmelita descalça, expressa molt bé l'impacte que fa la persona de Jesús de Natzaret quan ja portes anys contemplant-lo i relacionant-te amb Ell a través dels evangelis.

Jesús sempre sorprèn, i quant més coneixes el context de la seva època, més astorament produeixen les seves actituds.... Fascinació creixent és el qualificatiu que s'hi adiu.

“He vingut a buscar el que s'havia perdut”, “no són els justos sinó els pecadors els que he vingut a trobar”. L'escena de Zaqueu ho mostra clarament: “...Haig de sopar a casa teva...”, com si la missió de Jesús fos entaular-se amb els pecadors. I la paràbola del fariseu i el publicà palesa clarament que Jesús lloa al qui reconeix la seva condició de pecador, perquè no hi ha ningú just, no hi ha ningú bo (Mc 10,18), i el pitjor pecador és el que es creu just i pensa que té dret a criticar els altres.

“Deixeu que creixin junts fins a la sega”. La tendència normal nostra és separar aquell que no funciona o pot contaminar els altres, o mirar d'arrencar el mal que hi ha dins nostre... Jesús, sorprenentment, diu que deixem el judici a Déu, “fins a la sega”, que nosaltres no hi veiem bé i no ens correspon judicar.

Soprèn molt també que Jesús, quan veu aquelles multituds malmenades i abatudes, diu: “La collita és abundant... que l'amo envii més segadors”. Quina és la mirada de Jesús?

Nosaltres hauríem dit: “quin desastre, anem a ajudar”... Doncs Ell hi veu una collita abundant en els cors de les persones, no veu l’aparença sinó el fons del cor (1 Sa 16,7). Per això envia segadors i no sembradors.

Encara és més sorprenent la seva forma d’evangelitzar: “Sense bossa ni sarró ni sandàlies” des de la feblesa, demanant acolliment, com a pobres... No els envia a ensenyar ni a donar, sinó a deixar-se ajudar, per fer brollar la bondat que hi ha dins de la gent.

Sobta molt també quan diu: “Vindrà gent d’Orient i d’Occident, del nord i del sud, i s’asseuran a taula en el Regne de Déu... i vosaltres us quedareu fora”. Per a Jesús el criteri fonamental és l’amor i no el fet de pertànyer a determinat grup. Les lloances més grans que sentim a l’evangeli son per al centurió i per a la sirofenícia, que eren pagans.

Però el que desconcerta del tot és que el model de deixeble sigui l’infant (Mc 10,14), que en el context jueu de Jesús és un marginat fins als 12 anys, un que no pot, que no sap, que tot ho demana i, h meravella!.... Que no pot complir la Llei!

Algunes de les seves respostes sonen molt fortes....: “Qui són la meva mare i els meus germans?”. Jesús en un món on la família era sagrada, relativitza el clan patriarcal i prioritza la comunitat cristiana, aquells que escolten la Paraula de Déu i la posen en pràctica.

Jesús és una persona molt atractiva. Em fascina especialment la seva mirada al jove ric: “el mirà i l’estimà”; a la dona adúltera: “Jo no t’acuso”; a l’endimoniat de Gerasa: “com te dius?; a Pere: “M’estimes?”; al cec de Jericó: “ què vols que et faci?”

Quant més coneixes Jesús, més et meravella.... “Hay mucho que ahondar en Cristo”, deia sant Joan de la Creu.... Fascinació creixent!

Deixebles de l'Evangelí

Va ser una visita diferent

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
rector de la parròquia de Sant Salvador del Vendrell*

Ara fa 40 anys, el diumenge 7 de novembre de 1982, el papa Joan Pau II va ser a Montserrat i Barcelona en una de les etapes de la seva visita pastoral a Espanya, la primera d'un pontífex del segle XX al nostre país.

Del 31 d'octubre fins el 9 de novembre, l'infatigable papa Wojtyła va realitzar un viatge extraordinari per tota la geografia peninsular: Àvila, Alba de Tormes i Segòvia amb els ressons carmelites de Teresa i Joan de la Creu; Salamanca amb els teòlegs; Madrid amb les famílies, els joves i les religioses dedicades a l'apostolat; Toledo amb l'apostolat seglar; Sevilla amb una multitud impressionant per a la beatificació de Sor Àngela de la Cruz, i Granada amb els educadors cristians; Lloiana, la pàtria d'Ignasi amb els religiosos i religioses; Xavier amb els missioners i missioneres; Saragossa amb els malalts; Barcelona amb el món del treball a Montjuïc i al Camp Nou per a la missa dominical; València amb els ancians i amb els preveres, on ordenà 141 diaques de diferents diòcesis i instituts religiosos, i encara s'afegí una visita a Alzira on s'havien produït greus inundacions en diferents comarques valencianes; i acabà a Santiago de Compostel·la, amb la gent de la mar i amb un memorable acte d'afirmació europea, estesa des de l'Atlàntic fins els Urals.

Arreu hi hagué unes rebudes extraordinàries i varen ser multituds els qui vàrem anar a escoltar la paraula del successor de Pere i unir-nos a la seva pregària. La nostra fe en va sortir enfortida. Els qui vàrem viure aquesta visita a Montserrat el diumenge 7 de novembre, vàrem escoltar el papa que ens parlava d'esperança enmig de la boira, la pluja, el vent i el fred. En aquells moments clarament necessitàvem esperança perquè donava la impressió que potser no en sortiríem vius. Dues mil persones van haver de ser ateses per la Creu Roja, i dues noies gironines moriren a causa d'una esllavissada.

L'arquebisbe Josep Pont i Gol dies després d'aquesta visita pastoral escrivia: «*La visita del Papa a Catalunya va ser diferent de les dels altres llocs. La peregrinació a Montserrat va acabar endolada. Tota la diada va ser dura. El temps inclement com mai. La tarda del mateix dia ja baixaven les riuades Pirineu avall. Dolorosa coincidència!. Circumstàncies totes doloroses que fan mirar a Déu, i posen a prova la germanor i la solidaritat. Aniran lligades amb la veu paternal i exigent d'aquell home*

vestit de blanc, que ens duia, afrontant incomoditats i cansament, el missatge d'esperança de l'Evangelí de Jesús».

Certament, l'arribada del papa a Montserrat va ser enmig de la intensa boira i un gran aiguat. L'helicòpter que portava Joan Pau II des de Saragossa va sobrevolar inútilment la santa muntanya i davant la impossibilitat d'aterrar a la plaça dels Apòstols o a Monistrol hagué d'anar fins El Prat des d'on el Sant Pare va emprendre el camí amb automòbil.

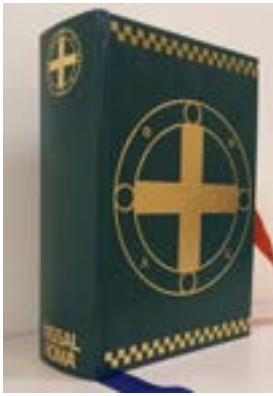
Les places del monestir i els accessos eren plens a vessar de gent vinguda d'arreu del país, entre els que hi havia 7.000 joves, que intentàvem resistir la ventada i la tromba d'aigua. A causa del mal temps i el retard horari no es pogué celebrar l'Eucaristia, i fou substituïda per una celebració de la Paraula i una homilia del Sant Pare, que acabà fent una pregària en català a la Mare de Déu.

A Montserrat, Joan Pau II va fer un veritable cant a la muntanya, a la imatge que s'hi venera i als «benemèrits fills de Sant Benet», que l'atenen. El Papa –tan intensament marià– va centrar les reflexions sobre el sentit del pelegrinatge a la llum del misteri de la Visitació. I en una cita implícita de la Visita Espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, del bisbe Josep Torras i Bages, va demanar que la muntanya santa fos «un bosc d'oliveres, signe de pau».

El president Pujol va oferir al Papa una corona anomenada «de la santedat», realitzada el 1954 per l'orfebre català Manuel Capdevila, amb materials pobres, en homenatge a sant Maximilià M. Kolbe, compatriota de Joan Pau II.

A l'interior de la basílica Joan Pau II va poder escoltar el Virolai i l'himne a la Mare de Déu de Czestochowa cantat per l'Escolania. Al cambril, besà la Moreneta i pregà. La fotografia del Papa davant la Mare de Déu l'endemà va ser portada a La Vanguardia a tota pàgina!!!. Mentrestant a fora continuava la tempesta sense que els qui érem allí poguéssim aixoplugar-nos enlloc perquè tot era ple de gom a gom. Pocs dies després l'abat Cassià M. Just i la comunitat montserratina feren públic un comunicat en què deien: «Gràcies per la vostra fermesa i per la vostra solidaritat!. Tots vàreu lluitar junts contra la tempesta i el cansament extrem. No fou una celebració brillant, sinó un pelegrinatge en un clima de pregària i de sacrifici que ens féu viure més profundament ser Església junt amb el Sant Pare».

Tal com ha recordat recentment el p. Bernabé Dalmau: «el record del pas de Joan Pau II per Catalunya deixà un agredolç que sols el testimoniatge de santedat del protagonista ha ajudat a superar».

Al servei de l'altar

Tercera edició del Missal Romà

JOSEP MIQUEL BAUSSET, OSB

monjo del monestir de Santa Maria de Montserrat

Va ser el 27 de novembre passat, primer diumenge d'Advent, a l'inici d'aquest nou any litúrgic, quan entrà en vigor la tercera edició del Missal Romà en la nostra llengua. A partir d'aquell dia, aquest Missal és utilitzat només (desgraciadament), a les diòcesis de Catalunya, ja que als bisbats del País Valencià (a excepció de les parròquies del bisbat de Tortosa), continuarem sense tindre ni tant sols la primera edició del Missal Romà. I això que ja fa anys, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua traduï el Missal a la nostra llengua, una traducció (que estarà plena de pols en algun calaix del palau episcopal de València), que els nostres bisbes van ignorar.

La promulgació del Missal Romà en la nostra llengua, en la seua tercera edició Llatina, s'ha fet d'acord el que disposa el papa Francesc a "*Magnum Misterium*" (2017), sobre les traduccions litúrgiques. Per això aquesta tercera edició del Missal Romà, és una bona ocasió per redescobrir el sentit profund de l'Eucaristia

La revisió de la tercera edició del Missal Romà que entrà en vigor el primer diumenge d'Advent, l'ha fet la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense, ajudada per experts en Litúrgia i Sagrada Escriptura i també per experts en català en llengües clàssiques.

Cal recordar que el Missal Romà és el llibre destinat a la celebració de l'Eucaristia, segons les normes vigents de l'Església Catòlica Romana. Per això la promulgació d'aquesta tercera edició és un do per a l'Església, ja que així es pot celebrar la nostra fe en la nostra llengua, cosa que, oficialment, encara no podem fer els cristians valencians, pel fet que els nostres bisbes no s'han dignat aprovar el text presentat per l'AVL.

La promulgació d'aquesta tercera edició del Missal Romà en la català, és una invitació a redescobrir la bellesa de la litúrgia, que brolla de l'harmonia de gestos i paraules. D'aquesta manera podem entendre més l'Eucaristia, que és el cim de la nostra fe, ja que és el memorial de la mort i la resurrecció del Senyor.

Com a canvis incorporats en aquesta nova edició, hi ha unes modificacions que trobarem al Credo nicenoconstantinopolità. Així, a partir del primer diumenge d'Advent, ja no es dirà més (com fèiem fins ara): "I en una sola Església, santa, catòlica i apostòlica", sinó que direm: "I en l'Església que és una, santa, catòlica i apostòlica". La segona modificació que inclou aquesta tercera edició del Missal Romà, fa referència a la resposta dels fidels al "Pregueu germans". Si fins ara el poble fidel contestava: "I també per al nostre bé i de tota

la seva santa Església”, ara direm: “I també per al nostre bé i el de tota la seva santa Església”.

Les diverses edicions del Missal Romà són degudes al fet que la nostra llengua (com totes les llengües), evoluciona i per això convé adequar els textos litúrgics als canvis lingüístics del poble.

El Missal Romà no és només el llibre per als preveres que celebren la Eucaristia, sinó que és un llibre per a tots els cristians, ja que la seva riquesa ens ajuda a aprofundir la nostra fe.

Aquesta tercera edició del Missal Romà en català, ha estat editada per l'Editorial Balmes i per les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, amb unes il·lustracions molt boniques de l'artista jesuïta, P. Marko Rupnik.

Quan els bisbes catalans ja han aprovat aquesta tercera edició del Missal Romà en la nostra llengua, els bisbes (els d'ara i els d'abans), d'Oriola-Alacant, València i Sogorb-Castelló, ni tant sols han fet un petit gest d'agraïment a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, que fa anys traduï el Missal Romà.

Espero i desitjo que el nou arquebisbe de València, Enric Benavent, rescati del seu segrest el Missal Romà, que els cristians i els capellans valencians necessitem per celebrar la nostra fe en la nostra llengua. I espero i desitjo que, ben aviat, els bisbes valencians puguin presentar i aprovar, finalment, el Missal Romà en la llengua de Sant Vicent Ferrer.

Reclinats sobre el pit del Senyor

El bon prevere i l'estil de Déu

LLUÍS VIDAL BUXEDA

*prevere del bisbat de Vic
en etapa d'estudis a Roma*

El passat 26 d'octubre, el papa Francesc va convidar tots els seminaristes i sacerdots que estudiem a Roma a tenir una trobada amb ell. La pandèmia havia impedit aquests últims anys que es pogués fer una trobada com aquesta. El Papa ens va dedicar una estona llarga, més d'una hora, sense presses, responent àmpliament les preguntes que se li feien. Eren deu preguntes que havien estat seleccionades prèviament entre totes les que s'havien enviat. Es notava que eren respostes que ell mateix havia preparat, no portava un discurs escrit sinó algun tipus d'apunts que anava mirant de tant en tant per no deixar-se res del que volia dir. No faré un resum de tota l'audiència, que es pot trobar a la pàgina web del Vaticà, però sí que voldria destacar algunes de les respostes que em van semblar més interessants.

En una de les intervencions, li van preguntar com trobar un equilibri entre l'experiència de la misericòrdia per les pròpies mancances i l'esforç per viure la virtut. Aparentment era una pregunta normal, però el Papa ens va sorprendre a tots amb una defensa del desequilibri en la vida del sacerdot. No es tracta però d'una apologia del desordre, sinó d'entendre que la vida de tot cristià, i especialment la del sacerdot, és una vida plena de desequilibris, de circumstàncies que un no havia previst, de trobades amb persones que no havia programat, de l'experiència de la pròpia debilitat o, al revés, de l'experiència de coses que ens ajuden, que ens fan tirar endavant. El Papa avisa contra un cert perfeccionisme o rigidesa que impedeix descobrir a Déu en la vida quotidiana. L'Esperit Sant se serveix dels desequilibris del dia a dia per parlar-nos, per mostrar-nos la voluntat de Déu. Es tracta d'aprendre a viure en aquest desequilibri, o com deia el Papa Francesc, en un equilibri dinàmic.

Un altre mossèn li preguntava com aprendre el llenguatge dels gestos, el llenguatge de la tendresa. El sant Pare destacava dos grans fonts personals d'aquest llenguatge de la tendresa: els infants i els ancians. D'ells, assegurava, havia après l'estil de Déu que és la proximitat. Ens animava el Papa a estar amb els més vells, escoltar-los, fer-los sentir estimats, acariciar-los. També ens preguntava: sou capaços de jugar amb els nens?

El Papa va ser també molt contundent sobre la direcció espiritual. Es preguntava ell mateix: «és obligatòria la direcció espiritual, l'acompanyament espiritual?» i responia: «No, no és obligatòria, però si tu no tens algú que t'ajudi a caminar, cauràs i faràs molt soroll». Cal que ens acompanyin, tenir algú que ens conegui bé i que ens pugui ajudar a

discernir. El sant Pare distingia entre dos rols diversos: el confessor i l'acompanyant espiritual. El primer està perquè li puguem confessar els nostres pecats, mentre que al segon li expliquem que hi ha en el nostre cor, les il·lusions, les coses que no funcionen, les mocions espirituals, les joies, les ràbies... Deia el Papa que una persona que només tingui relació amb el confessor no creixerà, com tampoc anirà bé la pròpia vida espiritual si només tenim relació amb el director espiritual i no amb el confessor.

Per últim, va intervenir un sacerdot ucraïnès, que li va preguntar quin és el rol de l'Església en els llocs de conflicte. El Papa va destacar la dimensió materna de l'Església que es preocupa quan els fills es barallen. Sí, els fills, en plural. Això em va sorprendre i admirar, perquè davant una persona que pateix, a qui han agredit, el més fàcil és donar-li la raó, dir-li que efectivament és injust allò que estan vivint. Però el Papa unint-se al dolor del poble ucraïnès els convidava i ens convidava a tots a tenir un amor més universal, un amor que ens porti a pregar també pels agressors, pel mal que s'estan fent a ells mateixos.

40 anys de l'ordenació presbiteral

JOSEP QUERALTÓ SERRANO
*prevere de l'arquebisbat de Tarragona
canonge, mestre de cerimònies.*

L'aniversari de l'ordenació presbiteral no és només una efemèrides individual dels preveres sinó que afecta també a les comunitats parroquials que serveixen, el Poble de Déu. És una bona ocasió de donar gràcies al Senyor per aquest do rebut. Si cada aniversari és una invitació a revifar la gràcia rebuda per la imposició de les mans, el 40è aniversari té un caire més especial. I enguany es compleixen els 40 anys de la visita pastoral del papa Sant Joan Pau II a Espanya, i a València celebrà l'ordenació sacerdotal de 141 preveres. De l'arxidiòcesi de Tarragona vam ser tres del mateix curs de teologia que ens vam ordenar. Va ser una coincidència no buscada que ens ordenés el Sant Pare ja que la visita apostòlica s'havia de fer l'any 1981, el juny del mateix any vaig ser ordenat de diaca i el mes de juliol vaig començar el servei militar. L'atemptat que va patir el Papa el 13 de maig de 1981 va fer que es posposés la visita a l'any següent. El mes d'agost d'aquell any 1982 em vaig llicenciar del servei militar i l'Arquebisbe Josep Pont i Gol ens va proposar als dos companys i a mi si volíem que ens ordenés el Sant Pare durant la visita que estava propera.

Cada aniversari tinc present l'homilia que el Sant Pare va adreçar als ordenants i a tots els preveres. La seva homilia és un bon compendi de la teologia del ministeri sacerdotal segons els documents del Concili Vaticà II, *Lumen Gentium* i *Presbyterorum Ordinis*. Recordava que abans de tot Jesucrist nostre Senyor, gran i etern Sacerdot, és el punt central de referència. Només hi ha un sol suprem sacerdot, Crist Jesús i que d'aquest únic sacerdot participen els bisbes i els preveres. El Papa exposava que aquesta consagració, «segregació» dels preveres no comporta que estiguin separats dels germans. Deia: *«En aquest context de lliurament total, d'unió a Crist i de comunió amb la seva dedicació exclusiva i definitiva a l'obra del Pare, es compren l'obligació del celibat. No és una limitació, ni una frustració. És l'expressió d'una donació plena, d'una consagració peculiar, d'una disponibilitat absoluta al do que Déu atorga en el sacerdoti»*.

Aquesta homilia després dels 40 anys no ha perdut la frescor i l'actualitat. El Papa Francesc, en la carta als sacerdots amb ocasió del 160 aniversari de la mort del Sant Rector d'Ars, del mes d'agost de 2019 diu que és bo tornar una i altra vegada sobre els passatges evangèlics on veiem Jesús pregar, elegir i cridar *«perquè estiguessin amb Ell i per enviar-los a predicar»* (Mc 3, 14). I cita un mestre de vida sacerdotal, el P. Lucio Gera que deia que *«Sempre, sobre tot en els moments de proves, hem de tornar a aquells moments lluminosos en que vam experimentar la crida del Senyor a consagrar tota la nostra vida al seu servei»* i afegeix el Papa *«És el que m'agrada anomenar “la memòria deuteronomica de la vocació” que ens permet tornar “a aquell punt incandescent en que la gràcia de Déu em va tocar a l'inici del camí i a on aquella espurna tornar a encendre el foc per avui, per cada dia i portar escalfor i llum als meus germans i germanes»*. Tornant a “aquells moments” es referma, malgrat la nostra fragilitat, el “sí” que vam donar a la crida que el Senyor ens va fer per mitja de l'Església. Les paraules de l'homilia del Sant Pare em són sempre un estímul a continuar en el ministeri quan ja he corregut més de la meitat de la vida.

Tinc arxivada l'homilia que vaig pronunciar a la primera missa solemne concelebrada pocs dies després de l'ordenació, en ella hi veig aquell novell prevere que no es podia imaginar totes les realitats humanes i eclesials que li tocava viure i totes les persones que la providència li faria conèixer i estimar al llarg de tots aquests anys. En la meua homilia feia referència al missatge del Papa: *«A aquesta crida, a aquesta elecció tots els preveres hem respost lliurament amb un sí, malgrat les nostres febleses i misèries, perquè confiem en l'ajuda, i la gràcia de Déu. Per mitjà de l'ordenació presbiteral hem estat fets, constituïts, ministres, és a dir servidors de la Bona Nova, de la Paraula de Déu, que hem de predicar de paraula i amb els fets. Hem estat constituïts servidors dels sacraments, sobretot de la celebració del Sacrifici Eucarístic, que en paraules del Papa Joan Pau II, que ens va dir durant l'ordenació, “no és un acte més del vostre servei, sinó que és l'arrel i raó de ser del vostre sacerdoti”*. També va dir que *“L'Eucaristia es converteix en el ministeri la que ha de donar forma internament a la nostra existència, quan oferim sacramentalment el Cos i la Sang del Senyor i quan units a Ell, in persona Christi, oferirem les nostres persones i les nostres vides”*. Aquest ministeri no ens separa

dels altres, tot el contrari ja que el servei als homes no és una dimensió diferent del nostre sacerdocí, és la conseqüència de la nostra consagració, amb aquesta consagració, dedicació, no deixem de ser com Crist germans i amics». Som germans entre germans, perquè hem estat cridats, consagrats i enviats, fets servidors de vosaltres, som germans entre germans perquè també tots som deixebles del Senyor i membres del seu Cos, l'Església, com diu el Concili Vaticà II «l'edificació de l'Església ha estat encomanada a tots», l'hem d'anar fent tots.

Aquesta consagració, aquest sacerdocí ministerial no cancel·la, ni suprimeix el sacerdocí comú dels fidels, també els preveres som fidels i que pel baptisme i la confirmació tenim una igualtat fonamental amb tots els batejats. En aquest camí sinodal que vivim els preveres hem de continuar amb el do rebut per servir, santificar i acompanyar el Poble de Déu. I com ens demana el Papa Francesc hem de sortir a l'encontre de tots. Ho podrem fer si ens sentim agermanats entre nosaltres que participem del mateix do. És bo sentir-nos, com diu el Sant Pare Francesc, també els preveres “ovelles” de l'únic Senyor i Pastor.

Un bisbe ens parla

Siguem conscients del moment que vivim!.

+SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

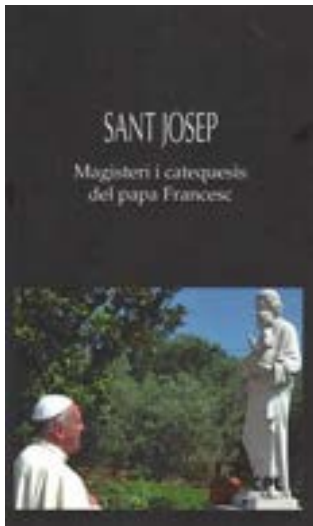
bisbe de Mallorca

«Siguem conscients del moment que vivim!». Amb el temps d'Advent començam l'any litúrgic. Amb aquest, una sèrie de propostes ben concretes que poden ser assumides com a actituds i fets de conversió segons allò que la Paraula de Déu ens indica i la necessitat que tenim de posar-nos a la seva escolta. Hi ha una crida a estar desperts, deixondits, atents, vigilants i deixar les obres pròpies de la fosca que entenebreixen la nostra vida, la fan monòtona i buida d'il·lusió i esperança. Avui ho escoltam en aquest primer diumenge dels quatre que són de preparació a la festa del Naixement de Jesús: «Comportem-nos dignament com a ple dia. Fora l'abús de menjar i beure, fora els plaers i les impureses, fora les baralles i les enveges. Revestiu-vos de Jesucrist, el Senyor» (Rm 13, 13-14a). Ja tenim el programa per a cadascú.

«Siguem conscients del moment que vivim!». Són temps difícils -com sempre ho han estat per als seguidors de Jesús- però enfortits amb una promesa plena d'esperança perquè Ell ens acompanya i no ens deixa sols. Temps difícils per una guerra -a Ucraïna- viscuda i televisada cada dia en viu. Deplorable i inadmissible. Temps difícils -a tants

altres llocs afectats per violències que atempten contra persones i pobles, dels quals no ens arriben notícies. Temps difícils entre nosaltres també amb la violència de gènere i la que provoca el no-respecte dels drets humans i l'atropell a la dignitat de les persones quan se les insulta, se les calumnia, se les menysprea, se les margina... També en aquest primer diumenge d'Advent escoltam una promesa d'esperança -que és un do de Déu- però que ens hem de guanyar amb la nostra cooperació responsable: «Forjaran relles de les seves espases i falçs de les seves llances. Cap nació no empunyarà l'espasa contra una altra ni s'entrenarà mai més la fer a guerra [...]. Caminem a la llum del Senyor!» (Is 2,4-5). Qui s'hi apunta! Més clar no ho pot ser! Pensem, des de cadascú i des de les nostres institucions eclesials i seculares, la nostra contribució a crear un ambient de pau. És urgent!

«Siguem conscients del moment que vivim». L'avui de Déu ha de ser el nostre avui, el moment de gràcia que vivim i que ens ha duit Jesús amb la seva vinguda, la que commemorarem amb festa ben prest. Temps difícils, però que -per l'esperança que ens mou a viure el goig de l'Evangelí- hem de fer que siguin fàcils. Tenim molts motius per dir que moltes coses han de canviar, des d'actituds personals fins aquelles estructures que -canviant-les- ens obrin a viure una fe compromesa amb el moment present. Un moment tan necessitat de Déu i d'una experiència de fraternitat per a una major i millor convivència social, on la igualtat, la justícia, la solidaritat i l'amor siguin la nostra carta d'identitat i ens facin creïbles.

Hem vist, hem llegit

Sant Josep. Magisteri i catequesis del papa Francesc

JOSEP MARIA TURULL

prevere de l'arquebisbat de Barcelona

rector de la Sagrada Família

Els darrers papes han estat molt devots de sant Josep, el patró de l'Església universal. Sant Joan XXIII va introduir-ne el seu nom en el cànon romà. Sant Joan Pau II li va dedicar l'exhortació apostòlica *Redemptoris custos*. Benet XVI es deia Josep de nom de baptisme. I ara, el papa Francesc ens mostra una gran devoció al que va fer de pare de Jesucrist. Ens ha explicat com li encomana a sant Josep les qüestions més difícils. Que té ben a prop una imatge del sant quan, dormint, va rebre el missatge de l'àngel. I, com a colofó, ens ha regalat l'any de sant Josep amb motiu dels 150 anys de la seva declaració com a patró de l'Església universal l'any 1870.

Per a ajudar-nos a aprofundir la devoció a sant Josep, durant aquest any ens ha ofert una sèrie de catequesis que han anat explicant la seva preciosa carta apostòlica *Patris corde*, "amb cor de pare". Aquestes catequesis les ha anat oferint dimecres rere dimecres en les audiències generals al Vaticà. Ara les podem tenir totes juntes a la mà en aquest llibre que ens ofereix el Centre de Pastoral Litúrgica. Ens seran molt útils per tal que la nostra devoció a sant Josep, renovada per mitjà de l'any que li ha estat dedicat, de la solemnitat de la Immaculada Concepció del 2020 fins a la del 2021, pugui seguir avançant més i més.

Unes catequesis que, com sempre, ens arriben plenes de senzillesa i proximitat, com ens hi té acostumats el papa Francesc. Que ens conviden a portar a la nostra vida de cada dia, de manera concreta, aquesta devoció.

Un papa que prega i ens ensenya a pregar a sant Josep, i per això acaba cadascuna de les catequesis amb una pregària diferent al sant, com també hi va acabar la seva carta apostòlica, de manera que tenim un reguitzell de possibilitats d'adreçar-nos al sant en cadascuna de les circumstàncies de la nostra vida.

El papa va repassant totes les dimensions de la vida del sant per apropar-nos-les i també tots els patronatges que ha rebut al llarg de la història, que són molts i molt importants, per tal d'actualitzar-los i renovar-los, convidant-nos a fer-los nostres, cadascú personalment.

Segur que santa Teresa de Jesús, la santa que va ser la gran devota del fuster de Natzaret, deu estar molt contenta que, darrere d'ella que tant va estimar aquest sant, aquest papa

l'estimi també tant i ens el vulgui fer estimar també a nosaltres. Si ho fem, segur que creixerà també la nostra estimació a l'Església, de la qual ell n'és patró. I segur que el caliu familiar en ella serà cada vegada més gran, a imatge de la Sagrada Família de Natzaret, de la qual sant Josep n'era part integrant. I això revertirà en aconseguir que tota la humanitat avanci cap a un agermanament familiar més gran, que porti més pau i faci del treball un mitjà de creixement personal, comunitari i cristià.

Quan la nit s'allarga

BLAI BLANQUER

prevere del bisbat de Terrassa

Jesús infant, tan pobre
i tan ben acollit pels pobres,
acompanya
la severa solitud
i guareix
la ferida mortal
de tots els desamors.

Quan la nit s'allarga i arriba el mal temps, tothom gestiona com pot la fosca, el fred i la nostàlgia que se'n deriva. Els privilegiats del benestar tirem de lluminàries i de calefactors, de compres i àpats familiars i d'empresa.

Tot això ens entreté, sense esvair l'enyorança dels somnis de la infància i del suport que trobàvem en els familiars i amics que ens han deixat. Aquesta nostàlgia tan noble és de ben poca volada: no ens retorna res d'allò que trobem a faltar, perquè ara ja no existeix.

Hi ha una forma més lúcida i creativa de gestionar els nobles sentiments humans i d'eixamplar els horitzons: ocupar-se de tot allò que ara no és, però que, per justícia, hauria d'existir.

Si no anem amb la bena als ulls, sabem que hi ha una immensa multitud de persones com nosaltres, que enguany no podrà fer front ni al fred, ni a la fosca, ni a la inseguretat, ni a la més desoladora solitud. Si no tenim el cor ofuscat, ens hem de reconèixer en part culpables que per a ells la negra nit s'allargui indefinidament.

Les guerres i les cruels desigualtats actuals ens superen i ens fan sentir impotents. Però això no justifica que tanquem els ulls i el cor i neguem la nostra aportació – per insignificant que sembli – a un món, orfe d'amor.

Al seu dia, el poeta Joan Salvat Papasseit (1894-1924) ja posava el dit a la llaga de les irresponsabilitats dels cristians a mitges que som tots nosaltres massa vegades, atrapats pel mediocre benestar:

Demà posats a taula, oblidarem els pobres -i tan pobres com som Jesús ja serà nat. Ens mirarà un moment a l'hora de les postres i després de mirar-nos, arrencarà a plorar.

El plor que poèticament esmenta aquesta elegia, en realitat són les llàgrimes que Jesús vessà preveient que la ciutat que estimava seria destruïda per no haver aprofitat l'oportunitat que se li oferia:

*Jerusalem, Jerusalem, que mates els profetes i apedregues els qui et són enviats!
Quantes vegades he volgut aplegar els teus fills com una lloca aplega els seus pollets
sota les ales, però no ho heu volgut!*

Per aplegar-nos sota el refugi de la Misericòrdia de Déu, Jesús va venir a habitar entre nosaltres. Va néixer pobre. Es va ajocar al bressol del pessebre ben acompanyat per altres pobres. En plena joventut, víctima del pecat de l'odi, va ser penjat i exposat a la creu, desposseït de tot fins a patir l'abandó de Déu. Finalment, vençuda la nit, passà per la mort a la Vida.

Així és com - ara i sempre - acompanya la severa solitud i guareix la ferida mortal de tots els desamors.

Que res ni ningú no redueixi les dimensions del Nadal:

Ens ha nascut el Crist, Veniu i adorem-lo!